

Ukko-Kolin Ystävät ry

Hallituksen etäkokous nro 4 päivätty 19.9.2013

Läsnä

Lasse Lovén pj., Pekka Naumanen, ja Seppo Huunosen varajäsen Jorma Siitonen

Muistio

1. Kokousmenettelystä sopiminen

Esitys: Pidetään etäkokous, jossa tämä asialista käsitellään sähköpostin avulla. Asiakohtien esitykset hyväksytään vastaamalla sähköpostiviestiin ”hyväksyn esityksen” tai ”ok” ja allekirjoituksena oma nimi. Jos ei hyväksy niin vastaava ”en hyväksy esitystä” viesti. Mahdolliset kommentit ja kehittämissuhteet sen perään.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

2. Puheenjohtajan raportti hallitukselle 19.9.2013 vuoden 2013 toimintasuunnitelman edistymisestä (Liite 1)

Esitys: Merkitään tiedoksi ja kommentoidaan tarpeen mukaan.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

3. Yhdistyksen lausunto Kolin hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta (lausuntoluonnos Liite 2)

Esitys: Annetaan liitteen 2 mukainen lausunto. Puheenjohtaja allekirjoittaa lausunnon puheenjohtajan ja sihteerin ominaisuudessa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

3. Yhdistyksen edustaja EUROPARC 2013 konferenssissa

Esitys: Yhdistyksen edustajana kokoukseen lähtee Lasse Lovén, joka on EUROPARC Federationin äänivaltainen henkilöjäsen. Yhdistys osallistuu kokousmaksuun ja matkakuluihin enintään 400 euron määrään. Edustajan tehtävänä edistää ja valmistella aloite kansallispuistojen ystäväyhdistysten jäsenyydestä EUROPARC Federationissa siten, että vuotuinen jäsenmaksu vastaa henkilöjäsenen jäsenmaksua ja on enintään 200 euroa/v.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

4. Muuta

Ei muita asioita.

Lasse Lovén

Pöytäkirjan vakuudeksi Puheenjohtaja Lasse Lovén

Pöytäkirjan tarkastus:

Jorma Siitonen

27.
syyskuuta

-> minä

Hei
Etäkokousasialistan mukaiset asiat ok.

terveisin

Jorma Siitonen

29.
syyskuuta

Naumanen Pekka

-> minä

Terve Lasse!

Palasin juuri lomalta ja tutustuttuani asialistaan voin ilmoittaa hyväksyväni kaikki esityksen kohdat 1-4.

t. *Pekka Naumanen*

Pekka Naumanen

Liite 1

Hallituksen tarkentama toimintasuunnitelma 2013: päätoiminnot, priorisoinnit ja vastuuhenkilöt

Alustava toimintasuunnitelma hyväksyttiin Yhdistyksen syyskokouksessa 19.12.2012 saatteella että suunnitelma on strategiatason ideakooste, jonka hallitus tulee priorisoimaan käytännön toimenpiteitä varten. Tässä suunnitelmassa tehtävät on osittain ryhmitelty uudelleen ja priorisoitu tasolla 1, 2 ja 3.

Raportti edistymisestä 19.9.2013 (punaisella)

Prioriteetti 1

1. Kolin kansallispuiston suunnitelmiin kuten Hoito- ja käyttösuunnitelmaan ja Luontokeskuksen näyttelysuunnitelmaan vaikuttaminen ja pyrkiminen kehittämissyihin. Vastuuhenkilöt Lasse, Taru ja Seppo/näyttelyt.

Kolin suojelualueiden Hoito- ja käyttösuunnitelma on tullut yhdistykselle lausunolle. Lausunto valmistellaan Lassen pohjatyön avulla hallituksessa syyskuun lopussa. Luontokeskus Ukon näyttelysuunnitelmaan on tarjottu asiantuntemusta, jota toistaiseksi ei ole meiltä pyydetty.

2. Kumppanuussopimuksen tekeminen Metsähallituksen luontopalvelujen kanssa. Vastuuhenkilöt Lasse, Raimo ja Pekka.

Tehty helmikuussa 2013.

3. Ulkoisen taloudellisen tuen hankkiminen. EU:n osin rahoittamien kehittämishankkeiden ideointi ja valmistelu. Vastuuhenkilöt Lasse ja hallitus.

Lasse on ideoinut Kolin Kulttuuriseuran edustajien ja Kolin Kaskigalleria-näyttelyn pohjoismaisten taiteilijavieraiden kanssa mahdollista uuden rahoituskauden Leader tai Interreg hanketta.

4. Ystävien viestinnän vahvistaminen erityisesti valtakunnan mediassa ja netissä kotisivuja kehittämällä. Selvitetään mahdollisuus saada tukea ely-keskukselta viestintään. Vastuuhenkilöt Lasse, Tuomo ja hallitus.

Lasse on uudistanut www.ukko-kolinystavat.fi sivuston rakenteen ja sisällön. Opetusaineistojen ja Koli-tutkimusten vienti opetusresurssien sivulle on vielä kesken.

Prioriteetti 2

1. Yhteistoimintasopimusten valmistelu ja sopiminen strategisten sisaryhdistysten kanssa kuten Kolin kulttuuriseura, Kolin Kotiseutuyhdistys, Forum Ursa Major-yhdistys. Vastuuhenkilöt Lasse ja hallitus.

Lasse on neuvotellut yhteistoiminnan sopimusideasta Kolin Kulttuuriseuran (Jukka Tommila) ja Kotisutuyhdistyksen (Erkki Turunen) edustajien kanssa. Sopimusten valmistelu on kesken.

2. Kulttuuriin ja kasvatukseen liittyvien tapahtumien ideointi ja edistäminen Kolin kansallispuistossa. Ideoinnissa mukana Pohjolan perinnön foorumi 2017. Vastuuhenkilöt Seppo ja hallitus.

Ei vielä käynnistynyt.

3. Kolin tarinaperinteen kokoaminen ja sen arvostuksen kohentaminen; opiskelijatyön kohdentaminen (ohjaava opettaja Kirsi Lauren Itä-Suomen yliopisto). Kolilainen tarinaperinteen tuntija mm. Ilmari Martikainen. Ukko-Kolin Uhrihalkeaman esittelyn kohentaminen. Vastuuhenkilöt Taru ja hallitus.

Ei vielä käynnistynyt.

Prioriteetti 3

1. Suomen kansallispuistojen ystäväyhdistysten verkoston kokoaminen ja yhteisen tapahtuman valmistaminen jos mahdollista Kolille. Vastuuhenkilöt Lasse ja hallitus.

Lasse on edistänyt Selkämeren kansallispuiston ystävät ry –yhdistyksen perustamista kesällä 2013. Yhdistys perustettiin elokuun lopussa ja Lasse on sen alkuvaiheen puheenjohtaja. Lasse on neuvotellut ystäväyhdistysten yhteisen tapahtuman toteutuksesta Metsähallituksen luontopalvelujen edustajan kanssa (Eveliina Nygren). Toteutuspaikka on vielä avoin.

2. Euroopan kansallispuistojen ystävä-verkoston kokoaminen ja yhteisen tapahtuman ideointi yhteistyössä EUROPARC Federationin kanssa. Vastuuhenkilöt Lasse ja hallitus.

Lasse on edistänyt Euroopan puistojen ystäväverkoston kehittämistä antaessaan viestinnällisiä raportteja Suomen tilanteen kehityksestä EUROPARCille ja tavatessaan EUROPARCin johtajia kestävän matkailun työryhmän kokouksissa vuoden 2013 aikana. Konkreettinen asian edistäminen EUROPARCin sääntöjen tasolla voi tapahtua EUROPARCin yleiskokouksessa lokakuussa 2013, jos yhdistys lähettää sinne asiaa ajavan edustajansa.

Liite 2.

Koli 30.9.2013

Metsähallitus luontopalvelut, Lieksa**Lausunto Kolin hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta**

Ukko-Kolin Ystävät ry esittää kunnioittavasti lausuntonaan Kolin ja sen lähialueiden hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta seuraavaa.

Yleistä

Suunnitelma on yleisvaikutelmaltaan kattava ja huolellisesti valmisteltu. Systemaattisesta taulukkomuotoisesta käsittelytavasta johtuen suunnitelmassa on melkoisesti toistoa, joka ei helpota sen lukemista. Suunnitelma muuttaa eräitä aikaisemman hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamia hoidon ja hallinnon periaatteita ja toimintamalleja. Näitä muutoksia perusteluineen ei tarkemmin esitellä suunnitelmassa, esimerkkinä lintujen pesimäkauden rajoitusalueiden rajoitusajan pidennys 1 kuukaudella. Suunnitelmassa on joitain vaikeasti avautuvia painotuksia tai määrittelyjä, joita käsitellään tarkemmin jäljempänä yksityiskohtaisissa kommentteissa.

Tarkemmat kommentit ja kysymykset Yhteenveto; luku II Keskeiset arvot ja uhat - Sivu 10 kohta Kulttuuriperintö,

Tästä kohdasta puuttuu maininta Kolin kulttuuriperintöön liittyvästä kansanperinnöstä eli tarinoista ja niiden tapahtumapaikoista, kuten esimerkiksi Uhrihalkeamasta, Käräjäkivistä ja Pirunkirkosta. Nämä määrittävät osaltaan Kolin kulttuuriarvoa.

Yhteenveto; luku II Keskeiset arvot ja uhat - Sivu 10 kohta Opastusviestintä

Tässä kohdassa on syytä mainita neljä pedagogista teemoitettua luontopolkua.

Yhteenveto; luku III Tavoitteen asettelu; suunnitelman päämäärät –

Sivu 10 Kohta 4. Tässä kohdassa mainittujen boreaalisten luonnonmetsien ja luonnontilaisten soiden pinta-alaa on perusteltua laajentaa ennallistamisen keinoin, jota on tehty jo merkittäväällä pinta-alalla.

Sivu 10 Kohta 5. Geologiset arvot edustavat yli 2000 miljoonan vuoden kallioperän kehitystä. Maaperän osalta viimeisen jääkauden jälkeistä aikaa.

Yhteenveto Luku IV Toteutus ja toimenpiteet

Kaskisuunnitelma esitetään uusittavaksi. Ukko-Kolin Ystävät ry:llä on Kolin kansallispuiston tutkimustoimintaan perustuvaa kaskisuunnittelun

asiantuntemusta käytössään. Se on tarpeen mukaan Metsähallituksen luontopalvelujen käytettävissä siten kuin asiasta tarkemmin erikseen sovitaan.

Kulttuuriperinnön suojelusuunnitelma esitetään tehtäväksi. Yhdistys korostaa Poikolan tilan rakennusten ja pihapiirin kulttuurimiljöön autenttisuutta suojeltavana kulttuuriperintönä. Yhdistyksellä on Poikolan kulttuuriperintöön liittyvää asiantuntemusta, joka on tarpeen mukaan puistohallinnon käytettävissä.

Nähtävyyshoiteina kehitettävänä arkeologisina ympäristöinä esitetään mm. Uhrihalkeama, Turusenaho ja Purolanaho. Ensin mainittu on lähellä rakennettua ympäristöä, mutta ei kuulu hotelliyritykselle vuokrattuun tonttialueeseen. Uhrihalkeaman suojelun ja turvallisen opastuskäytön kehittäminen edellyttää erityissuunnittelua, johon yhdistyksellä on käytettäväänään asiantuntemusta. Yhdistys tarjoa sitä mielellään puistohallinnon käyttöön. Kaksi viimeksi mainittua ovat arvokkaita perinneympäristöjä, joissa ei ole enää käytössä olevia rakenteita, eikä niitä tulisi näille biodiversiteettikeitaille rakentaakaan.

Ukko-Kolin Savusaunan alueen kehittäminen urheilu- ja leikkipaikaksi ei ole kansallispuiston perustamistavoitteiden mukaista. Savusaunan alue kuuluu osana Uhrihalkeaman alapuoliseen välittömään ympäristöön ja sitä tulisi kehittää osana Uhrihalkeaman kulttuurisuojauskohtetta. Savusauna itsessään ei ole suojeltava kulttuurikohte ja se voidaan tarittaessa purkaa tai siirtää parempaan sijoituspaikkaan. Uhrihalkeaman-Savusaunan alueen muodostamalle aluekokonaisuudelle tuli laatia erityinen kehittämissuunnitelma, jossa otettaisiin huomioon ja sovitettaisiin yhteen kulttuurisuojelun, ympäristökasvatuksen, pienimuotoisten tapahtumien ja esittävän taiteen tarpeet. Yhdistyksellä on tähän toteutukseen liittyvää asiantuntemusta, joka on tarpeen mukaan puistohallinnon käytettävissä.

Reittien kestävyuden kohennus olisi tehtävä erityisesti voimakkaasti erodoituvilla reiteillä, joista esimerkkeinä Likolahden-Ukko-Kolin välinen reitti ja Mäkrävaaran pohjoisrinteen pääreitti.

Kansallispuistohotellin vuokralaisen toimenpiteisiin kuuluu kehittää toimintaansa ja tehdä kansallispuiston perustamistavoitteen ja vuokrasopimuksen mukaisia kehittämisinvestointeja. Voimassa olevan vuokrasopimuksen edellyttämiä maisemasuojeluinvestointeja ei vuokralainen ole toteuttanut siinä laajuudessa, johon se sitoutui vuokrasopimusta uudistettaessa vuonna 2007. Vuokralaisen vastuulla olevat toteutusvelvollisuudet on selkeästi todettava hoito- ja käyttösuunnitelmassa, joka asettaa kaikelle kansallispuistossa tapahtuvalle toiminnalle tavoitteet ja määrittelee todelliset toteuttamisvastuut.

Reittiopasteita ylläpidetään ja uusitaan tarpeen mukaan. Kolin kansallispuiston reittiopasteet ovat ainutlaatuisen laadukkaita kareliaanista kulttuuriperintöä mukailevia design-tuotteita, jotka on tehty paikallisena käsityönä ja paikallisista

materiaaleista. Tämä omaleimainen paikan identiteettiä korostava Koli-tyyli tulee yhdistyksen mielestä säilyttää ja ylläpitää viittojen kunnostustöissä jatkossakin.

Asiakasneuvonta. Suunnitelman mukaan Metsähallituksen asiakasneuvojat tulevat opastamaan matkailijoita aiempaa enemmän myös ulkona mastossa. Tämä aiheuttanee haitallisen kilpailutilanteen paikallisten luontomatkailun ohjelmapalveluyritysten kanssa ja hidastaa niiden kehittymistä. Selkeä linjanveto sisäopastuksen ja ulko-opastuksen välillä on yhdistyksen mielestä perusteltua tehdä siten, että ulko-opastukset ovat mahdollisuuksien mukaan paikallisten yritysten vastuulla ja sisäopastukset luontokeskuksen asiakasneuvojien vastuulla.

Luontokeskus Ukon näyttelyn uudistus. Yhdistys puoltaa Luontokeskus Ukon näyttelyn uusimista keskeiset sisältöelementit säilyttäen ja elämyksellisyyttä vahvistaen. Yhdistyksellä on valmiutta ja asiantuntemusta käytettävään näyttelyn kehittämissuunnitteluun siten kuin siitä erikseen sovitaan.

Opastusviestintä. Opastusviestinnän tavoitteisiin tulee kuulua myös Kolin alueen kulttuuriperinnön kunnioittaminen ja sen tiedostamisen kohentaminen osana kansallisen identiteetin ylläpitämistä. Tämä tulee näkyä erityisesti Luontokeskus Ukon päänäyttelyn ja Kolin kansallispuiston kotisivujen kehittämisessä.

Yritysyhteistyö. Suunnitelmassa määritelty yhteistyö yritysten ja alueellisten toimijoiden kanssa. rajaa yhteistyön vain alueen matkailumarkkinoinnin kehittämiseksi. Tämä periaate laiminlyö sellaisten molemminpuoliseen sitoumukseen perustuvan kumppanuuden kehittämisen, joilla pyritään vahvistamaan alueen suojelun ja hoidon tasoa ja kohennetaan alueella heikosti kehittyntä toimijoiden keskinäistä luottamusta ja yleensä alueen eri sidosryhmien keskinäistä sosiaalista pääomaa.

Kestävän kehityksen kumppanit. Metsähallitus tavoittelee sopimus pohjaista kumppaniverkostoa kestävän kehityksen periaatteiden pohjalta. Kolin kansallispuistolla on voimassa oleva Euroopan puistoliiton (EUROPARC Federation) myöntämä matkailun mallialueen Charter-sertifikaatti vuosille 2012-2015. Charter ohjelma mahdollistaa Metsähallituksen kestävän kehityksen kumppanien palkitsemisen myös EUROPARC Charter sertifikaatilla. Tätä mahdollisuutta tulee käyttää ja sen kautta parantaa kumppaniyritysten kansainvälistä näkyvyyttä EUROPARCin laajan kansainvälisen viestinnän avulla.

Vastuullinen markkinointi. Kolin alue on syytä nähdä kansainvälisen matkailun yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena eli valtakunnallisen tason luonnon ja kansallisen kulttuuri-identiteetin eli Suomi-kuvan esittelykohteena. Se tarjoaa mahdollisuuden kestävään matkailutalouden kehittämiseen kansainvälisen

kysynnän vahvistumisen avulla, kun kotimaisen kysynnän kasvu ei enää jatku voimakkaana ja kohdistuu painotetusti kapeisiin huippusesonkeihin. Siten on perusteltua, että matkailun markkinoinnissa mainitaan myös kansainvälisen markkinoinnin kehittäminen.

Metsähallituksen maastoliikenneperiaatteet on syytä avata selkokielellä suunnitelmassa. Yhdistys ei puolla maastoliikennemahdollisuuden laajentamista tähän asti sovelletusta käytännöstä.

Maastopyöräily. Suunnitelmassa esitetään maastopyöräilyn oikeuden laajentamista kaikille kansallispuiston eteläosan reiteille. Tämä merkitsee pyörien aiheuttaman eroosion lisääntymistä pinnoittamattomilla nopeasti erodoituvilla rinteiden luonnonpoluilla (esim. Ennallistajan polku). Pyöräilijöiden ja reppurekkelijöiden ja luontopolun käyttäjien ohjaaminen samoille kapeille reiteille aiheuttaa vaaratilanteita ja kävijäryhmien välisiä konflikteja. Tämän vuoksi yhdistys ei puolla tehtyä esitystä.

Liikenteen nopeusrajoitukset. Suunnitelma ei sillä tavoitteita tieliikenteelle ja pysäköinnille, mikä on selkeä puute suunnitelmassa. Kolin kansallispuiston alueeseen kuuluvilla yleisillä teillä (Ylä-Kolin tie Jerontien risteyksestä alkaen ja Satamatie) tiehallinnon määräämä nopeusrajoitus on 40 km/h. Kansallispuiston sisälle sijoittuvilla valtion sorateilla teillä ja yksityisteillä nopeusrajoitus on 50 km/h. Aikaisemmassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa kansallispuiston sisäisen tieverkon nopeusrajoitukseksi esitettiin turvallisuus- ja suojeluperusteilla sekä tienpidon kustannusperusteilla yhtenäisesti 40 km/h. Tästä määrittelystä ei ole perusteita irtautua uudessa suunnitelmassa.

Muuta

Sivun 46 Kulttuuriperinnön maisemakohteiden luettelossa puuttuu maininta Kolin kansallispuiston kuulumisesta Opetusministeriön hyväksymään UNESCO:n Maailmanperinnön Suomen ehdokasluetteloon (Tentative candidate list) vuodesta 2004 lähtien.

Yhteenvetoluvussa Sataman alue ja palvelut jäävät likimain käsittelemättä. Satama-alueen kaikkien toimijoiden esittely ja niiden keskeinen tehtävien jako asiakaspalvelussa on syytä avata myös yhteenvedossa.

Koli Cultura suunnitelman yhteys kansallispuiston fyysiseen ja toiminnalliseen kokonaisuuteen jää selvittämättä, vaikka kyseessä on merkittävä Kolin kokonaispalvelun kehittämisidea ja kohde sijoittuu maisemallisesti arvokkaalle alueelle kansallispuiston viereen.?

Käsittelemättä jäävät myös alueen moottorikelkkareitit ja niiden liittyminen kansallispuiston palvelupisteisiin.

Taulukko 8 Kulttuuriperintö, Sivu 47

Yhdistyksen käytettävissä olevien tietojen mukaan Kolin kansallispuiston rakennuskannan kunnostus tapahtui Metsäntutkimuslaitoksen hallinta-aikana vv. 1997-2007 Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön rakennusperinnön suojelun asiantuntijan ohjauksessa ja Pohjois-Karjalan maakuntamuseon kuulemisen jälkeen. Tehdyt toimenpiteet perustuivat valvojen hyväksymiin suunnitelmiin. Kunnostetuilla rakennuksilla ei ollut museaalista arvoa, joten kunnostuksen toteutuksessa voitiin käyttää kohteiden tulevan käyttötarkoituksen ja paikallisen parhaan käsityöperinteen mukaista korjaustapaa ja materiaaleja, kohteiden alkuperäinen ulkoasu ja maisemallinen merkitys säilyttäen. Uusissa rakenteissa näkyy paikallisen rakennusperinnön ajallinen kerroksellisuus, jota rakentamisen valvojat korostivat merkittävänä tavoiteltava tuloksena. Siksi yhdistys pitää tarpeettomana ja vahingollisena suunnitelman luonnoksen tapaa arvostella aiemmin kansallispuiston hoidossa tehtyä työtä. Se ei edistä tavoiteltavaa yhteisymmärrystä kansallispuistohallinnon ja muiden sidosryhmien välille.

Sivu 48. Kolin luonnon erikoisuuksien myyttistä perintöä on tutkittu hyvin vähän. Eri asiantuntijat ovat esittäneet luonnon ns. erityiskohteista tai monumenteista ja niiden kulttuurisista merkityksistä toisistaan poikkeavia tulkintoja. Tämä on luonnollista, koska fyysisiä todisteita esim. uhrausperinteen ilmentymistä on lähes mahdotonta löytää monen sadan vuoden takaa. Tämä taas johtuu sekä luonnon syistä (hapan ympäristö) johtuen että kulttuurien murroksista johtuen. Kansallisen identiteetin kannalta tärkeässä kohteessa, kuten Kolilla, tarinaperintö on kuitenkin erittäin tärkeää säilyttää, kerätä ja saattaa alueen vieraiden tietoon sekä faktana että fiktiona, kuten Kolilla on tapahtunut jo ainakin 130 vuoden ajan. Hoito- ja käyttösuunnitelma ei ole oikea paikka tämän tärkeän kulttuuriperinnön väheksymiselle tai kiistämiselle ja arkeologisen näkökulman ylikorostukselle.

Taulukko 9A; Luonnon virkistyskäyttö, Sivu 52 Toimintaympäristön kuvaus

Pelkästään kävijöiden tuoman tulon ja työllisyyden kuvaus antaa aliarvioidun kuvan kansallispuiston aluetaloudellisesta kokonaisvaikutuksesta. Siihen on lisättävä ainakin kansallispuiston hoidon ja hallinnon tuottamat vastaavat vaikutukset.

Taulukko 9B: opastusviestintä

Sivut 57-57 Asiakaspalvelu

Tärkein asiakaspalvelupiste Luontokeskus Ukon ulkopuolella lienee Hotelli Koli, joka yhdessä sen Rinnepalvelun kanssa sijaitsee kansallispuiston sisällä ja joka on sitoutunut viestinnälliseen yhteistoimintaa Metsähallituksen kanssa.. Tässä esittelyssä se on täysin ilman perusteluja kokonaan sivuutettu vaikka vuokrasopimuksessa on nimenomainen maininta, että kaikessa viestinnässä Hotellyrittäjä sitoutuu esittelemään toimintaansa osana kansallispuiston palveluja.

Taulukko 12: Muu luonnonvarojen käyttö, rasitteet, käyttöoikeudet ja sopimukset
Sivu 63 Käyttöoikeudet ja sopimukset

Tähän olisi hyvä ottaa myös tiealueoikeudet ja sataman käyttöoikeudet ja sopimukset

Taulukko 15 Uhkatekijöiden torjuminen

Päämäärä 7. Tutkimuksellisiin päämääriin on hyvä lisätä myös luontoliikunnan terveysvaikutusten tutkimus ja sen tulosten soveltaminen ohjelmanpalvelujen kehittämisessä.

Taulukko 16 Kehittämismahdollisuudet

Sivu 76

Toimenpideohjelmaan on tarpeen ottaa ne toimenpiteet, jotka tarvitaan EUROPRC Charterin sertifiointin jatkuvuuden turvaamiseksi ja yritysten Charter kumppanuuden laajentamiseksi.

Taulukko 17 A. Vyöhykejako

Taulukossa oleva retkeily- ja luontomatkailemisen vyöhyke suunnittelualueella on n 27 % alueen pinta-alasta. Tämä ylittää IUCN kategoria II suojelun alueen (kansallispuistot) mukaan suotuisan pinta-alaosuuden (20 %). On syytä arvioida tuo pinta-alamäärä tarkasti uudelleen, jotta IUCN luokituksen muutokseen ei tule paineita.

Taulukko 20A Luonnon virkistyskäyttö: retkeily ja luontomatkailemisen toimenpiteet
Sivu 93 kohta 6.3.2. Palveluvarustuksen ylläpito

Kolin kansallispuiston ehkä merkittävin suojeluarvo liittyy kallioperän geologiaan. Maalämpö on Ukko-Kolin palvelukeskuksen energiatalouden hallinnalle kiinnostava uusi vaihtoehto, joka on hyvä selvittää huolellisesti. Onnistuessaan se voi vähentää merkittävästi kansallispuiston ydinalueelle tulevan happaman rikkilasken määrää, joka aiheutuu nykyisestä öljylämmityksestä. Kansallispuistossa kulutettavan energian kokonaismäärää ei ole suunnitelmassa lainkaan selvitetty. Rinteen ja Ukko-Kolin palvelukeskuksen yhteinen sähköenergian kulutus on asia, jonka minimoimiseksi olisi tehtävä

erityinen energiansäästösuunnitelma. Siinä yhteydessä olisi maalämmön tai järvilämmön käytön mahdollisuus luonteva selvittää osana kokonaisratkaisua.

Matkailun hiilitase on kokonaan selvittämättä. Matkailun ilmastovaikutuksen analyysi on yhdistyksen mielestä olennainen osa luontomatkailun kestävyysarviointia, ja jonka pitäisi kyttyä Kolin hoito- ja käyttösuunnitelman laatimiseen yhtenä työn osana.

Vähällä käytöllä olevan ja hankalasti huollettavan Mäkrän majan voisi siirtää Myllypuroon sen palvelurakenteen uudistuksen yhteydessä.

Taulukko 23 Hallinto
sivu 103 Kansainvälinen yhteistyö

Kolin kansallispuisto kuuluu EUROPARC Federationin Charter puistojen verkostoon.

Taulukko 25 Resurssit

Taulukosta saa käsityksen että Metsähallitus kustantaa Ipatin rinteiden valaistuksen ja uuden maisemahissin laskettelurinteelle. Nykyiset rinnerakenteet ovat Hotelliyrityksen omaisuutta ja samaa periaatetta on syytä noudattaa myös jatkossa. Rakenteiden uusiminen tai niiden peruskorjaus on siten ensisijaisesti vuokralaisen tehtävänä. Kansallispuiston hallinto löytäneekin resursseilleen muuta ja tarpeellisempaa käyttöä.

Lopuksi

Luonnos Kolin hoito- ja käyttösuunnitelmaksi sisältää yllättävän vähän merkittäviä kehittämissideoita kestävä luonto- ja kulttuurimatkailun kehittämiseksi. Kulttuuritapahtumien mahdollistaminen ja edistäminen jää melkein kokonaan ilman huomiota. Aiemman hoito- ja suunnitelman kaudella 2000-luvun alussa Kolin kansallispuiston kulttuuripalveluja kehitettiin voimakkaasti liikunta- ja kulttuuripalvelujen päällekkäiskäytöllä mm. rinnetaidenäyttelyjen ja teatterituotantojen avulla. Nuo myönteiset kokemukset kulttuuripalvelujen, erityisesti Sibelius-näytelmän sijoittumisesta kansallispuiston sisälle laskettelurinteiden vuokra-alueelle on hyvä ottaa huomioon myös uuden hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteissa ja käytännön toimenpiteiden määrittelyssä. Yhdistyksemme on erityisen kiinnostunut Kolin kulttuuriperintöön tukeutuvan ja luontoon sopeutuvan tapahtumaympäristön eli näyttämöalueen varaamisesta suunnitelmaan. Koli-teatterin sijoituspaikka voisi hyvin olla nykyisten palvelurakenteiden ja infran välittömässä tuntumassa esimerkiksi laskettelurinteiden alapäässä lähellä Rinnetupaa ja sen pysäköintipaikkaa.

Puheenjohtaja ja sihteeri Lasse Lovén